

DE LA NUCLEARITZACIÓ FRANQUISTA INICIADA EL 1972, A LA CLAUDICACIÓ DEL PARLAMENT CATALÀ EL 1981, FINS AL COMPROMIS «ANTINUCLEAR» DEL TINELL DE 2005

LES NUCLEARS

LA GUARDIA CIVIL PROTEGINT L'ENTRADA DE LA CENTRAL NUCLEAR D'ASCÓ.

La gran imposició de la Dictadura

Santiago Vilanova

PERIODISTA I CONSULTOR AMBIENTAL

Trenta anys després dels inicis de la contestació antinuclear a Catalunya protagonitzada pels maulurats mossèn Miquel Redorat, Joan Carranza (exbatlle d'Ascó) i Carmel Biarnés des de les terres de l'Ebre, que foren assessorats per l'enginyer ecologista Pedro Costa Morata i per Carlos Carrasco Muñoz de Vera, president de l'associació ecologista AEORMA, hem començat el que desitjariem que fos el darrer combat per la desnuclearització del nostre país. Difícilment trobarem una conjuntura política més favorable per pressionar al Tripartit.

Hem de començar per lamentar, però, que el Pla de l'Energia de Catalunya 2006-2015, sorprenentment, deixi el tancament definitiu pràcticament fins el final del període de vida útil dels reactors, és a dir, més enllà del 2020, quan el període de vida útil acaba el juliol de 2010 per a Vandellòs I i l'octubre de 2001 per a Ascó I i Ascó II.

El treball prospectiu fet per en Ramon Folch, i que li va ser encarregat pel Departament de Treball i Indústria, té tota la pinta de ser una coartada intel·lectual per justificar l'incompliment del Pacte del Tinell.

Tot i que caldrà lluitar perquè el tancament definitiu es faci abans del 2015, el que sí que estem segurs d'

El moviment antinuclear català és un dels fenòmens sociopolítics menys estudiat i divulgat de la nostra història contemporània. El desinterès i una certa ignorància dels historiadors i dels sociòlegs i la censura, sense pal·liatius, dels mitjans de comunicació expliquen aquesta marginació. La prova més contundent la tenim amb les sèries documentals de TV3 sobre els darrers anys del franquisme i sobre la transició democràtica on hi han sortit amb més o menys objectivitat totes les organitzacions polítiques, els moviments contraculturals i en defensa de la llibertat d'expressió i fins i tot el moviment feminista. Ni una paraula, però, del moviment antinuclear i ecologista. Es nota que una de les empreses patrocinadores d'aquests reportatges era Endesa, propietària de les centrals d'Ascó i de Vandellòs.

No oblidem que la tecnologia nuclear és una «tecnologia d'Estat» i no de mercat lliure.

haver guanyat és el fet que la Generalitat no acceptarà mai la construcció de nous reactors a Catalunya, siguin de tercera o quarta generació (l'EP, European Pressurised Reactor), o que autoritzarà centrals de fusió nuclear (una veritable nebulosa financera). Les futures generacions tindran la informació científica crítica suficient i el llegat de la memòria popular a través de la xarxa Internet per poder-s'hi oposar.

D'una altra banda, ni les institucions bancàries que van finançar les nuclears (Eximbank, Chase Manhattan Bank), ni les societats de capital risc invertiran en aquest model de

producció d'electricitat si l'Estat, com es de preveure, no es compromet a facilitar ajuts fiscals i socialitzar pèrdues de les elèctriques en cas d'un accident greu o una fallida. No oblidem que la tecnologia nuclear és una «tecnologia d'Estat» i no una tecnologia de mercat lliure. La prova és que el president Bush ha promès a les elèctriques nord-americanes ajuts equivalents a un terç del preu del kW hora nuclear!

La nucleocràcia mundial i el Govern Bush estan impulsant una nova escalada en la construcció de reactors per condicionar les economies europees durant tot aquest segle. Aquesta operació estratègica explica tanta publicitat i tantes editorials dels diaris a favor de la reactivació de l'energia nuclear per frenar el canvi climàtic, fals dilema que ja ha analitzat per a USERDA en Josep Puig, cofundador del Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear (GCTPFNN).

Els inicis d'un moviment autònom

La campanya que hem iniciat amb el manifest «100X100 renovables», que està recollint un notable suport, ja sigui en forma d'adhesions personals i/o col·lectives, és l'herència d'un llarg treball de militància d'un grup de pioners que durant els anys setanta se la van jugar enfrontant-se políticament als poders fàctics del país, als partits democràtics pronuclears (des del P-CE de Santiago Carrillo, passant per l'ERC d'Heribert Barrera i pel pujolisme proatómic) i als principals mitjans de comunicació. Per als periodistes que ens hi vam implicar va significar caure en desgràcia de Fecsa, Hidruña i Enher i, en conseqüència, ser persones no grates dels consells d'administració dels mitjans que eren dependents de la publicitat d'aquestes societats o de la influència dels seus directius i accionistes.

El temps, però, ens ha donat la raó i els accidents nuclears de Three Mile Island (1979), Txernòbil (1986) i l'incendi de Vandellòs I (1989) van fer capgirar l'opinió pública europea i catalana a favor de les tesis antinuclears, que sempre havien estat ben documentades per científics i experts independents i per organismes ecopacifistes internacionals.

Quan el febrer de 1977 vam fun-

11 DE MARÇ DE 1979. DETALL DE LA MANIFESTACIÓ MASSIVA EN QUÈ ES DEMANAVA EL TANCAMENT DE LES CENTRALS NUCLEARS AMB UN LEMA EXPLÍCIT.